

Za posebne zasluge je svečano listino prejel **Vojko Čeligoj** iz Ilirske Bistrice

Foto: Marjan Raztresen

- **Stanko Dolenc** iz PD PTT Ljubljana za izreden prispevek v društvu;
- **Mirko Fetih** iz Akademskega PD v Ljubljani za življenjsko delo v planinski organizaciji;
- **Ciril Hudovernik** iz PD Kranj za izreden prispevek v društvu;
- **Drago Kozole** iz PD Dol pri Hrastniku za izreden prispevek v društvu in planinski organizaciji;
- **Pavle Šegula** iz PD PTT Ljubljana za življenjsko delo v planinski organizaciji;
- **Janez Šilar** iz PD Jesenice za življenjsko delo na področju alpinistične in društvene dejavnosti;
- **PD Tolmin** za izreden prispevek k društveni dejavnosti v Posočju ob 100-letnici.

Upravni odbor PZS je sklenil, da bi moral to priznanje prejeti tudi **Franc Telcer** iz PD Prevalje za izreden prispevek k društveni dejavnosti na Koroškem, vendar je ta po telefonu sporočil v PZS, da se temu priznanju odpoveduje, vzroka za takšno svojo odločitev pa ni navedel.

Nekateri od prejemnikov svečane listine za leto 1996 so to leto praznovali tudi okrogle življenjske jubileje: Stanko Dolenc in Drago Kozole sta bila stara 70 let, Janez Šilar in Mirko Fetih 80 let in Janez Brojan 90 let. Na praznovanje so organizatorji povabili tudi lanskoletne »okrogle« jubilate, ki so že prejšnja leta prejeli spominsko plaketo. Tako so bili na Bogenšperku lanskoletni 70-letniki **Sandi Blažina, Vida Heric in Marjan Oblak**, ki se je v imenu jubilarantov zahvalil za visoka priznanja.

Gostom slovesnosti sta na koncu spregovorila še **Ivan Godec** in litjski župan **Miro Kaplja**. Medtem ko je slednji predvsem pozdravil svoje goste iz vse Slovenije, »vrh in cvet slovenskega planinstva, ki se je prvič zbral tukaj«, kot je dejal, pomembne planince, ki so prišli na znameniti grad, njega dni znan kot slovenski Parnas, je prvi povedal nekaj zanimivosti o mogočni zgradbi, ki je bila njega dni last avtorja slavne Slave vojvodine Kranjske.

Čisto zadnje dejanje te slovesnosti je bilo za bogato obloženo mizo v grajski viteški dvorani, kjer so se stari planinski znanci pogovorili o marsičem, kar zadeva — kaj pa drugega kot — planinstvo.

PRESTIŽNO ALPINISTIČNO NAGRADO STA DOBILA TOMAŽ HUMAR IN VANJA FURLAN

ZLATI CEPIN ZA SLOVENSKA PLEZALCA

MARJAN RAZTRESEN

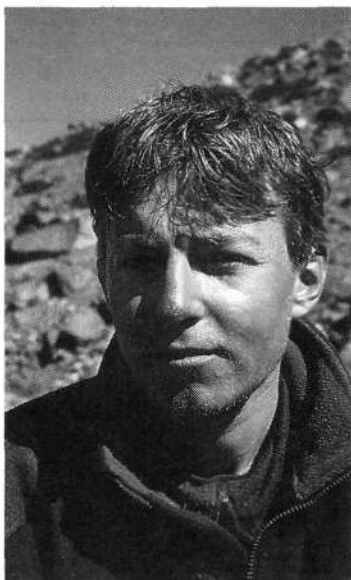
Zlati cepin, prestižno svetovno nagrado za vrhunske dosežke leta v alpinizmu, ki jo od leta 1991 podeljuje francosko združenje gornikov GHM in revija Montagnes Magazine, sta za leto 1996 dobila kamniški alpinist **Tomaž Humar** in njegov pokojni prijatelj iz Novega mesta **Vanja Furlan**. Tako je 7. decembra zvečer v Autransu, olimpijski vasi pri Grenobleu, odločila komisija, ki je imela na voljo osem nominirancev, zlati cepin pa je podelila slovenskima alpinistoma, ki sta od lanskega 30. aprila do 4. maja na alpski način po prvenstveni smeri priplezala na vrh 6828 metrov visokega himalajskega lepota Ama Dablama (in se tri dni kasneje vrnila v bazni tabor).

NAGRAJENI IN NOMINIRANI SLOVENC

Kako visoko cenijo najboljši poznavalci svetovnih alpinističnih dogajanj Furlanov in Humarjev lanskoletni podvig na Ama Dablamo, pove med drugim podatek, da se je za zlati cepin lani potegovalo osem izrednih alpinističnih navez in posameznikov, med njimi predvsem Poljak **Krzystof Wielicki**, peti človek na svetu, ki je lani 4 končal svojo serijo vzponov na vrhove vseh 14

osemtisočakov, kolikor jih je na našem planetu, ko je priplezal še na Nanga Parbat in K-2. V konkurenci je bila tudi ruska naveza **V. Kohanov, P. Kuznecov** in **G. Semikolenov**, ki je na alpski način s severne, tibetanske strani po navdse zahtevni smeri priplezala na vrh Mount Everesta, ter še pet francoskih, italijanskih, švicarskih in mešanih angleško-francoskih navez, ki so dosegle vrhunske uspehe predvsem na Grenlandiji in v Patagoniji. Med nominiranci je bil tudi Francoz **Jean Christophe Lafaille**, ki je lani v enem zamahu sam priplezal na vrhova dveh osemtisočakov, na Gašerbrum 1 in 2. Med vsemi nominiranci je bil menda najbolj razočaran Poljak Wielicki, ki mu je bil zlati cepin bojda nekako že obljubljen, saj je na koncu koncev doslej stalo na vrhovih vseh 14 osemtisočakov le pet Zemljanov.

Slovenska alpinista **Marko Prezelj** in **Andrej Štremfelj** sta bila sicer prva, ki sta leta 1991, ko so začeli podeljevati to največjo svetovno nagrado za alpinistične dosežke, dobila zlati cepin, in sicer za plezanje v južnem stebri himalajskega osemtisočaka Kangčendzenge, to leto pa je bil med nominiranci tudi pokojni slovenski alpinist **Slavko Svetičič** iz Idrije. Leto dni pozneje sta zlati cepin dobila Švicarja **Michael Piola** in **Vincent Sprunghi** za izjemno težavno smer v stebrih Paine v

Tomaž Humar

Vanja Furlan

Patagoniji, med nominiranci pa sta bila tudi Štremfelj in Prezelj, ki sta to leto kot prva Zemljana priplezala na vrh 7132 metrov visokega Menlungtseja v Himalaji.

Leta 1993 je to prestižno nagrado dobila skupina mladih francoskih plezalcev do 20 let starosti za izjemne plezalne dosežke v Pamirju, leta 1994 Anglež **Andy Parkin** in Francoz **Francois Marsigny** za novo smer v Patagoniji, predlanskim pa Avstrijec **Andreas Orgler** za svoje triletno vzpone na Alaski.

RAZOČARANA POLJAK IN FRANCOZ

»Na podelitev v Autrans me je povabil predsednik Francoskega združenja gornikov **Jean Claude Marmie**,« nam je po vrnitvi iz Francije pripovedoval

Tomaž Humar. »Vsak od nominirancev je svojo smer številnim poslušalcem in članom žirije predstavil z osmimi diapozitivi in kratkim komentarjem, meni so dovolili, da sem pokazal 15 diasov, in Poljaku, da je govoril v poljščini precej dalj časa kot drugi. Malone vsi smo bili prepričani, da je letošnji zlati cepin rezerviran bodisi za Wielickega, bodisi za Francoza Lafaila, tako da je dvorana kar onemela, ko so odprli ovojnico in prebrali moje in Vanjevo ime, potem pa odločitev pozdravila z gromkim plaskanjem.«

Humar bo imel zaradi te nagrade odslej bistveno manj denarnih težav, ko se bo odpravljaval na nove alpinistične podvige, kajti pri sponzorjih tako visoka nagrada pomeni, da bo njihov denar dobro naložen.

Pozimi na Saint Elias

Vrh Saint Elias (5489 metrov) na Alaski stoji v istoimenski gorski verigi, relativno najvišjem pogorju na svetu, ki se dviga tik nad morsko obalo. Od vrha do morske gladine je le 20 kilometrov.

Od konca osemdesetih let so se nanj brez uspeha poskušale povzpeti tri ali štiri zimske odprave. Glavni vzrok, da niso dosegle cilja, je bilo nevihtno vreme. Februarja lani je imela majhna ameriška odprava več sreče. **Joe Reichert, Gardner Heaton** in **Dave Briggs** so v izjemno dobrih vremenskih pogojih vendarte osvojili vrh. Dne 13. februarja jih je majhno letalo skupaj z opremo za 45 dni bivanja odložilo na ledeniku Tyndall (2300 m). Vzpenjati so se začeli po ledeniku in jugozahodnem grebenu po harvardski smeri iz leta 1946. Smer zahteva skoraj neprestano, a razmeroma nezahtevno plezanje po ledu in snegu. Potrebovali so 16 dni, da so premagali 3000 metrov višinske razlike, od tega jim je le dva dni nagajalo neurje. Postavili so šest taborov, zadnjega v snežni votlini na višini 4750 metrov. Naslednji dan, 29. februarja 1996, so se ob 8.30 zjutraj lotili naskoka na vršno piramido. Ob 1.45 popoldne so stali na vrhu gore Saint Elias. Vreme na vrhu je bilo enkratno: jasno in mirno, s temperaturo 0°. Pred očmi alpinistov se je ponujala fantastična panorama 500 kilometrov naokrog od gore Fariweather do Blackburna.

Zimski vzpon na Saint Elias je uspel šele sto let potem, ko je abruzzzijski vojvoda poleti 1897 prvi stopil na njegov vrh. Zimski vzpon je resnično velik uspeh, ki bo zapisan v alpinistični zgodovini, in nedvomno najbolj pomemben dosežek zimske sezone 1995/96.

Józef Nyka

Umril je Fritz Zintl

Znani nemški alpinist **Fritz Zintl** je umrl 20. aprila 1996 zaradi višinske bolezni, ki je vodil odpravo na Čo Oju. Bil je gorski vodnik od leta 1963, izreden plezalec in ljubitelj Alp, ki je osvojil skoraj vse štirtisočake v tem pogorju.

Med njegovimi turami najdemo slovite stene Civette, Piz Badile, Dru (Bonatti), Grandes Jorasses (Walkerjev steber). V sedemdesetih letih so ga kot znanega poznavalca gora vabili na Himalajo. Leta 1975 je opravil drugi vzpon na Jalung Kang (8505 m) po novi smeri in leta 1977 drugi vzpon na Lotse (8501 m). Tri leta pozneje je kot prvi Evropejec in drugi človek na svetu stopil na vrh gore Siša Pangma (8027 m). Osvojil je tudi vrhove Manasluja (8163 m), Puhta Hiuncčulija (7246 m) in drugih visokih gora.

Fritz Zintl ni bil le izreden alpinist, ampak v vseh pogledih izreden človek. Bil je zelo ugleden športni strokovnjak, docent na Münchenski Tehniški univerzi. Ukvarjal se je predvsem s razvojem treninga, zlasti v alpinizmu in drsanju. Od leta 1967 do 1976 je bil član uprave Nemške planinske zveze, odgovoren za trening. Pred kratkim je pri DAV skrbel za športno plezanje in tekmovalništvo. Napisal je celo vrsto pomembnih knjig in člankov. Bil je glavni ustvarjalec znamenitega načrta treninga (Alpin Lehrplan) pri DAV. Njegovi priručniki Plezanje v stenah in na ledu in Plezanje v gorah, pri katerih mu je pomagal tudi **Günter Sturm**, ter Hoja po gorah, ki je v celoti njegovo delo, so danes nepogrešljivi. Nazadnje je pripravil knjigo Plezanje na velikih višinah. Ironija usode je hotela, da je želel poučiti druge, kako se je treba spopasti z nevarnostmi, ki prežijo na višini 8000 metrov, pri sebi pa je prezrl znake višinske bolezni, ki se ga je lotila v baznem taboru na Čo Oju. Umril je star 63 let.

Józef Nyka